

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Młodociani pracownicy w rzemiośle - wyjątkowe rozwiązania w okresie pandemii

- od 12 do 25 marca Minister Edukacji Narodowej zdecydował o ograniczeniu – w terminie od 12 do 25 marca 2020 r. – działalności niektórych jednostek systemu oświaty.
- [Rozporządzenia z dn. 11.03.2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 410)]
- od dnia 25.03.2020 r. do dnia 10.04.2020 r. na obszarze kraju ogranicza się funkcjonowanie jednostek systemu oświaty (m.in. wszystkich szkół branżowych I stopnia).
[Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 20.03.2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 – Dz.U. 2020 poz. 493 ze zm.]
<http://isip.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200000493/O/D20200493.pdf>
- od 14 marca 2020 r. do odwołania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej został ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego związany z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

1. Organizacja kształcenia w szkołach

Na podstawie art. 30c ustawy Prawo oświatowe, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, wyłączył stosowanie niektórych przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w odniesieniu do wszystkich lub niektórych jednostek systemu oświaty, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 30b, w szczególności w zakresie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego, oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, przeprowadzania egzaminów, organizacji roku szkolnego i organizacji pracy tych jednostek, a także wprowadził w tym zakresie odrębne unormowania, tak aby zapewnić prawidłową realizację celów i zadań tych jednostek),

- Zgodnie z § 1. w/w Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn. 20.03.2020 w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty (m.in. szkoły) w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 dyrektor jednostki systemu oświaty (m.in. dyrektor szkoły) odpowiada za organizację realizacji zadań np. szkoły z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zadań, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy Prawo oświatowe – stającego się w okresie czasowym „innym sposobem kształcenia”.

Dyrektor szkoły ustala:

- warunki i sposób przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego,
- egzaminu poprawkowego,
- egzaminu semestralnego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności
- oraz warunki i sposób ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalenia tej oceny (Rozdz. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty)
- warunki i sposób zaliczania zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych;

Zmiany w organizacji kształcenia zawodowego :

w/w Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 20.03.2020

§ 3. 1. Zajęcia z zakresu kształcenia zawodowego prowadzi się w zakresie:

- 1) teoretycznych przedmiotów zawodowych;
- 2) zajęć praktycznych – wyłącznie w zakresie, w jakim z programu nauczania danego zawodu wynika możliwość realizacji wybranych efektów kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia.

2. Program nauczania zawodu może ulec modyfikacji w taki sposób, że część kształcenia przewidzianego do realizacji w klasach (semestrach) programowo wyższych może być zrealizowana w roku szkolnym 2019/2020 z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia, jeżeli dotychczas nabyte przez uczniów wiedza i umiejętności na to pozwalają, a część kształcenia niemożliwa do realizacji z wykorzystaniem tych metod i technik lub innego sposobu kształcenia może być zrealizowana w klasach (semestrach) programowo wyższych w następnych latach szkolnych.

§ 4. 1. W przypadku praktyk zawodowych uczniów technikum i szkoły policealnej, zaplanowanych do zrealizowania w okresie, w którym wprowadzono czasowe ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty, praktyki realizuje się do końca roku szkolnego 2019/2020. W przypadku realizacji praktyk w okresie ferii letnich czas trwania zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów odbywających te praktyki nie ulega skróceniu w rozumieniu przepisów w sprawie praktycznej nauki zawodu.

2. W przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami, zajęcia praktyczne zaplanowane do zrealizowania w okresie, w którym wprowadzono czasowe ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty, **mogą być, w uzgodnieniu z pracodawcą,** zrealizowane do końca roku szkolnego 2019/2020 lub w klasach programowo wyższych. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty uczniowie ci mogą realizować zajęcia z zakresu kształcenia zawodowego teoretycznego lub z zakresu kształcenia ogólnego przewidziane do realizacji w tej samej klasie lub w klasach programowo wyższych.

Sposób organizacji nauki - należy ustalić z dyrektorem szkoły

Przyjęte rozwiązania nie mają charakteru stałego lecz są podyktowane względami nadzwyczajnymi. Tak więc nabierają swojego znaczenia działania ze strony organizacji rzemiosła w ramach ustawowego nadzoru nad przebiegiem przygotowania zawodowego młodocianych pracowników i ich wsparcie w wypracowaniu takich rozwiązań, aby zapewnić możliwość realizacji programu praktycznej nauki zawodu.

W zawartych umowach o pracę w celu przygotowania zawodowego młodocianego ustalony jest czas trwania nauki zawodu obejmujący pełny rok szkolny tj. do 31 sierpnia.

Informujemy, że ZRP wystąpił z wnioskiem aby wyjątkowo w tym roku odstąpić od obowiązku udzielenia młodocianemu, dodatkowego, bezpłatnego urlopu w okresie ferii letnich. **(NIE ZAKOŃCZONA SPRAWA)**

2. Dofinansowanie przysługuje także za miesiące, w których pracodawcy zwolnili młodocianych pracowników z obowiązku świadczenia pracy.

w/w Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 20.03.2020 - jest zapis w brzmieniu:

3. W związku z czasowym ograniczeniem funkcjonowania jednostek systemu oświaty, pracodawcom, którzy zawarli z uczniami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, okres **w którym uczniowie ci nie uczęszczali na zajęcia praktyczne, wlicza się do okresu, za który przysługuje dofinansowanie** czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty, o którym mowa w art. 122 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

UWAGA – zapis o także w ustawie - SPRAWA NIE ZAKOŃCZONA

- Uwzględniono wniosek o nie wyłączenie okresu czasowego zawieszenia zajęć w szkołach i zwolnienia młodocianych z obowiązku świadczenia pracy z prawa do dofinansowania kosztów wykształcenia – poprzez dodanie w ustawie Art. 15zzzzm . - Druk nr 330 - Rządowy projekt ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.
- Ustawa o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 - Uchwalona na pos. nr 9 dnia 09-04-2020 - Niezakończone prace (stan na 9.04.2020 r.)

<https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=330>

Zmiana polega na dodaniu w ustawie Art. 15zzzzm. – w brzmieniu:

*„W związku z czasowym ograniczeniem lub czasowym zawieszeniem funkcjonowania jednostek systemu oświaty pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, **okres zwolnienia młodocianego pracownika z obowiązku świadczenia pracy wlicza się do okresu, za który przysługuje dofinansowanie**, o którym mowa w art. 122 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.*

3. Młodociani pracownicy, po zmianie ustawy, nie będą wliczani do limitu „10 ubezpieczonych” przy wnioskowaniu o zwolnienie z opłaty składek na ubezpieczenie społeczne

Obecnie - zapis art. 31 zo.ust.1 ustawy tzw. „Tarcza1” niestety z liczby „mniej niż 10 ubezpieczonych” nie wyłącza ubezpieczonych w związku zawartymi umowami o pracę w celu przygotowania zawodowego. W konsekwencji oznaczało, że młodociani pracownicy zatrudnieni w celu przygotowania zawodowego, podlegający z mocy prawa ubezpieczeniu społecznemu – **wliczani są do przedmiotowego limitu 10 ubezpieczonych.**

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2020 poz. 568

Art. 31zo. 1. Na wniosek **płatnika składek**, który na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosił do ubezpieczeń społecznych **mniej niż 10 ubezpieczonych**, zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należne za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres, jeżeli był zgłoszony jako płatnik składek przed dniem 1 lutego 2020 r.

UWAGA – zmiana ustawy SPRAWA NIE ZAKOŃCZONA

- Uwzględniony wniosek o zmianę treści art.31 zo. w/w ustawy - Druk nr 330 - Rządowy projekt ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.
- Ustawa o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 - uchwalona na posiedzeniu nr 9 dnia 09-04-2020 - Niezakończone prace (stan na 9.04.2020 r.)

Zmiana polega na: w art. 31 zo. dodaje się ust. 6 w brzmieniu

„6. Liczbę ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 i 1a, oblicza się **nie uwzględniając ubezpieczonych będących pracownikami młodocianymi, zatrudnionymi w celu przygotowania zawodowego.**”;

- Ustawa o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 [Tekst ustawy w formacie html](#)[Tekst ustawy w formacie pdf](#)
- <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=330>

4. Zwolnienie młodocianych pracowników z obowiązku świadczenia pracy okresie ograniczenia funkcjonalności szkół

Według obowiązujących przepisów czasowe zamknięcie zakładu nie oznacza jego likwidacji, ani też nie stanowi o zawieszeniu działalności gospodarczej do czego wymagane jest dopełnienie stosownych wymogów prawnych, wynikających z przepisów prawa.

Czasowe "zamknięcie" i nie świadczenie usług nie powoduje zwolnienia pracodawcy z obowiązków, jakie wynikają z zawartych umów o pracę, w tym także **zawartych z młodocianymi pracownikami w celu przygotowania zawodowego.**

W/w ustawa „tarcza1” tworzy szereg instrumentów ekonomicznych, które mogą być wsparciem dla przedsiębiorcy m.in. w postaci zapewnienia refundacji wypłaconego młodocianemu wynagrodzenia (zgodnie z zawartą umową o refundację).

Ustawowy **obowiązek zwolnienia młodocianego pracownika z obowiązku świadczenia pracy** dotyczy wszystkich młodocianych zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego, **bez względu na formę kształcenia teoretycznego: w szkole lub z systemie pozaszkolnym.**

Należy też pamiętać, że takie osoby są **traktowane, jak młodociani pracownicy do zakończenia nauki zawodu bez względu na ukończenie 18 lat w trakcie jej trwania.** Pracodawca zachowuje prawo do refundacji wypłaconych młodocianemu pracownikowi wynagrodzeń

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2020 poz. 568

Art. 15f.

- 1. W okresie czasowego ograniczenia lub zawieszenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty wprowadzonego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 30b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm. [Z1]) pracodawca zwalnia młodocianego pracownika odbywającego przygotowanie zawodowe z obowiązku świadczenia pracy.*
- 2. Pracodawca, z którym zawarta została umowa o refundację, o której mowa w art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, 1622, 1818 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 278), w przypadku wypłaty młodocianemu pracownikowi, o którym mowa w ust. 1, wynagrodzenia za okres zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy, w całości lub w części, zachowuje prawo do refundacji.*

Lista obecności pracowników młodocianych w okresie zwolnienia od obowiązku świadczenia pracy

Pracodawcy, którzy zwolnili młodocianych pracowników z obowiązku świadczenia pracy w okresie zawieszenia zajęć w szkole branżowej I stopnia potwierdzają to zwolnienie oświadczeniem, włączonym do akt pracowniczych, a na **liście obecności pracowników**

odznaczają dni, których dotyczyło przedmiotowe zwolnienie, udzielone z mocy w/w ustawy.

5. Refundacja wypłaconego młodocianemu wynagrodzenia w okresie zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy

Należy uzyskać potwierdzenie wypłaconego, w całości lub części, młodocianemu wynagrodzenia. .

Pracodawcy powinni zadbać o te formalności, aby składając wniosek o dokonanie refundacji wypłaconych wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie dysponowali pełną dokumentacją.

Jednocześnie **nie ma potrzeby aneksowania zawartych** przez pracodawcę umów o refundację

Jeśli pracodawca wypłacił młodocianemu wynagrodzenie w kwocie mniejszej, niż ustalono to w umowie o pracę i umowie o refundacji, to nie może oczekiwać, że refundacja będzie zgodna ze stawką określoną w tej umowie (cywilno-prawna zawarta pomiędzy OHP i pracodawcą). Refundacja będzie dotyczyła zmniejszonego wynagrodzenia tj. kwoty faktycznie wypłaconej.

W przypadku gdy pracodawca uzyskał zwolnienie z obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne za młodocianego składając wniosek o refundację będzie składał stosowne oświadczenie, że już skorzystał z refundacji w postaci zwolnienia (nie może być podwójnego finansowania).

Możliwość zmniejszenia wynagrodzenia wynika z nadzwyczajnej sytuacji, w trybie określonym w ustawie TARCZA i dotyczy określonego okresu epidemii, to nie jest zasada, ale działanie interwencyjne.

6. Egzaminy czeladnicze na zakończenie nauki zawodu młodocianych pracowników zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego w formie nauki zawodu.

Po konsultacjach z resortem edukacji, na ten moment nie ma jeszcze szczególnych rozwiązań co do organizacji egzaminów zawodowych.

Mogą się one pojawić po świętach i wówczas prześlemy informacje o sposobie postępowania. Na tym etapie ZRP przekazała postulat, aby w tym roku pracodawcy nie musieli udzielać dodatkowego urlopu bezpłatnego w okresie ferii letnich – **o finale poinformujemy.**

Przygotowano:

Związek Rzemiosła Polskiego

Jolanta Kosakowska

dyr. Zespołu Oświaty Zawodowej

i Problematyki Społecznej

Warszawa, dnia 9 kwietnia 2020 r.